

KORRESPONDENT — KRAIOWY Y ZAGRANICZNY.

WIADOMOSCI KRAIOWE.

Z Grodna. — Sessya Seymowa 89ta dnia 9. Listopada w Sobotę po południu.

Za przybyciem J. K. Mci, JP. Marszałek seym: zagaia sessyą zleceniem JP. Sekret: seym: czytania Protokołu Opinów Deputacyi roztrząsającej Sancyta.

Czyta JP. Sekretarz kontynuacyą Opinii Sancytów Litewskich. Pierwsze z porządku zażalenie Ur. *Eydziatowiczowej* przeciwko Ur. *de Raefs* Sedz: Ziem: Trock:

JP. *Godaczewski* Trocki w obszernym głosie tłómacząc cały stan rzeczy, niedogodność Opinii dowodzi, i podaje projekt utwierdzenia takowego Sancytum, lecz po przeczytaniu i wzięciu takowego projektu do deliberacyi;

JX. Biskup *Chełm*: Powody, jakimi Deputacya była do uformowania tej Opinii skłanianą przekłada.

JP. *Skirmont* Piński niektórych żąda odmian w Opinii. — Na co gdy nie było zgody;

JP. Marsz: seym: ogłasza propozycyą: *Czyli Opinia Deputacyi w interessie Ur. de Raefs ma być przyjęta bez popraw? czyli z poprawami?*

Ma być przyjęta bez popraw *Affirmative*

— — z Poprawami *Negative*.

Z obrachowania po skończonym wotowaniu ilości zdań, okazało się wotów:

Z Senatu i Ministerium *Affirmative* 7.

Negative 3.

Z Stanu Rycerskiego *Affirmative* 35.

Negative 26.

Ogółem *Affirm*: 42. *Negat*: 29. — A tak Opinia Deputacyi utrzymana została.

Zatym czytane zostało zażalenie od UUr. *Staniewiczow* przeciwko Ur. *Makowieckiemu* Marszał: Słonim:

JP. *Niezabitowski* Słonim: Po stosownym przełożeniu podaje dodatek do tej Opinii, sprawę tę w Ziemstwie Rosieńskim *ante omnia* rozstrząść nakazujący.

JX. Biskup *Chełm*: zgadza się na takowy dodatek, i Opinia Deputacyi utrzymana została.

Po przeczytaniu daley zaskarżenia od Ekonomii Królewskiej, Opinia Deputacyi przyjeta iednomyślności trzykrotnym okrzykiem.

Podobnież po przeczytaniu zaskarżenia Ur. *Zaby* przeciwko JP. *Kosakowskiemu* Het: W. X. Lit: Opinia Deputacyi bez żadney od nikogo opozycyi iednomyślnością utrzymana.

Równie za przeczytaniem zaskarżenia od Ur. *Zaby* przeciwko JP. *Kosakowskiemu* Wdzie Witeb: Opinia Deputacyi iednomyślnością przyjeta.

Daley z przeczytaniem zaskarżenia od Ur. *Zaby* przeciwko UUr. *Kayszom*, Opinia Deputacyi utrzymana iednomyślnością.

Czyta zatym JP. Sekr: seym: zaskarżenie Ur. *Olkiecki* przeciwko Ur. *Klikowiczowi*. I ta Opinia Deputacyi także utrzymana.

Następnie po przeczytaniu skargi UUr. *Kiersnowskiego* i innych przeciwko Sądowi Likwidatorskiemu Ziemstwa Wileńskiego, Opinia Deputacyi przyjeta.

Nakoniec z zaskarżenia XX. Dominikanów Lit: przeciwko JP. *Kosakowskiemu* Wdzie Witeb: Opinia Deputacyi podobnież iak powyższe trzykrotnym odgłosem iednomyślnie utrzymana.

JP. *Kamocki* Rawlki podaje projekt sprawę iego z Ur. *Rychtowskim* do Ziemstwa Czersk: odsyłaący, lecz sam go cofa.

JP. *Ogiński* Podsk: W. X. Lit: w obszernym głosie dowiodłszy potrzebę ustanowienia Prawa Zbytkowego, podaje takowy projekt, (znayduie się ten w Dodatku przeszłego Korresp: Nro 92. na karcie 2027.) po którego przeczytaniu i wzięciu do deliberacyi;

Król Jmc: *Wiadomo iest, iż wyznaczona Kommissya w interessie Narodu Tatarskiego, w którym Ekonomie także są włączone, została, zatym do niej nominuie JP. Prozora Oboźnego* Lit: *Mirskiego ex-Pisarza* Lit: do pióra zaś *Placyda Trzaskowskiego* Cześn: Bract: — Po czym sessya solwowana na Poniedziałek, to iest na dzień 11. 9bris na godzinę 4tą po południu.

Sessya Seymowa 9ota dnia 11. Listopada w Poniedziałek po południu.

JP. Marszałek seym: zagaia sessyą wprowadzeniem czytania Opinii Deputacyi względem Sancytów Koron:

Czyta JP. Sekretarz zaskarżenie od Ur. *Turkiego*, przeciwko Ur. *Krasnodębskiemu*. Opinia Deputacyi iednomyślnością przyjeta.

Z porządku czyta JP. Sekretarz zaskarżenie Ur. *Prucinowskiego* i innych, przeciwko Star: *Berkowi Dawidowiczowi*. Opinia Deputacyi iednomyślnością utrzymana.

Następnie zaskarżenie Ur. *Woiańskiego* i innych, przeciwko Ur. *Miączyńskiemu*. Opinia Deputacyi przyjeta.

Potym zaskarżenie Ur. *Skorupki*, przeciwko Ur. Onufremu *Ożarówskiemu*. Równie Opinia Deputacyi iednomyślnością przyjeta.

Daley czyta JP. Sekret: zaskarżenie Ur. *Dominowskiego*, przeciwko Sancytum Konf: Gen: od kar Ur. *Sobeckiego* przez Sad *Ultimae Instantiae* wskazanych, uwalniającemu.

JP. *Młodzianowski* Rożań: Opinią Deputacyi kary Cywilne na Woyskowe od woli strony zaskarżającej się zamienić pozwalającą, i po takową odmianę do Kommissyi Woyskowej odsyłającą uważa za niedostateczną.

IX. Biskup *Chelmski*: tłumaczy, że kary takowe Cywilne, gdy mogłyby trudność w wykonaniu na Osobie Woyskowej czynić, a zatym odmianę onych do woli strony, Deputacya zostawić, nie sądziła zdrożnością.

Nakoniec po niektórych wnioskach, Opinia Deputacyi odłączwszy takowy Artykuł odmiany kary, od woli stron zależący iedynie co do uchylenia Sancytu, iednomyślnością przyjeta została.

Nastatek czyta JP. Sekr: zaskarżenie UUr. *Orsettow*, przeciwko UUr. *Huszarzewskim*, w tym interessie Opinia Deputacyi, wraz z projektem od stron podanym iednomyślnością jak powyższe przyjeta została. — Po skończonym czytaniu Opiniów;

X. Kancelarz Kor: wnosi projekt tit: *Zalecenie Kom: Skarb: Kor: nakazujący zapłacenie 5,916. Zł: podług wyrachowanego przez tegoż Xcia Kancelrza Regestru wydatku Ur. Kuszewskiego* Metr: Kor: na zniżanie do *Grodna*, wynajęcie domu, wydrukowanie Summaryusza Sancytów &c. potrzebnego wydatku.

JP. *Włodek Rawski* podaje projekt utrzymania Sancytu Konf: Gen: funkcją dla Ur. *Karskiego* Połta *Płockiego* determinującego. — Obydwa takowe projekta przeczytane wzięte do deliberacyi.

JP. *Suchodolski* Kaszt: Smol: jako Prezydujący w Deputacyi examinujący Kommiss: Woysk: po obszernym rzeczy wytłomaczeniu, prosi o dozwoleńie przeczytania Protokółu Relacyi teyże Deputacyi.

JP. *Zambrzycki* Nur: czyta dzieło Relacyi. — Po skończonym czytaniu oświadczyłszy przynieść potrzebne stofo-

wne do Opinij projektu, podaje tylko jeden w intereffie Ur. Kmity, po którego przeczytaniu i wzięciu do deliberacyi;

JP. Plater Podkancl: Lit: podobnyż iak przez Xięcia Kancl: Kor: podany został, wnosi projekt dla Metrykanta Lit: 250. Zł: ze skarbu Lit: przeznaczający.

JP. Bienkoński Ofzmian: wnosi projekt JX. *Malinowskiemu* Koad: Schol: Zmudz: utrzymanie Gazet, i *Korrespondenta krajowego i Zagranicznego* drukowanie pozwalający. — Obydwa te przeczytane idą do deliberacyi.

JP. Grodzicki Krak: wniósł projekt zapłacenia pensyi Deputatom zeszłego Tryb: Kor: należney, a zaś dochodów skrzynekowych dochodzenie, u kogo są, skarbowi Kor: zalecający.

Król Jmć: *Ządanie jest arcy sprawiedliwe i potrzebne, nawet Prawem Seymu teraz: zaręczone, a zatem proszę JP. biorących w deliberacyę projektu Metrykantów, aby dozwolity na przeyście onych niezwłocznie.*

JPP. Woynilowicz, i Łopot Nowogrodzcy żądają, aby w projekcie i Deputaci Tryb: Lit: umieszczeni zostali.

JP. Narbut Lidzki przekłada, iż Deputaci Prow: Lit: przy końcu Trybunału dochody skrzynekowe między siebie rozdzielając, stracili Prawo upominania się o pensyę.

JP. Bienkoński Ofzm: W projekcie JP. Grodzickiego wyliczeglólnienia Osób ilość, tudzież czasu wyługi domaga się.

JP. Zatuński Podsk: Nadw: Kor: przekłada, iż po odpaźnieniu Woiewództw w obce kordony, dla zmniejszonych dochodów Rzpltey, słusznie jest, aby tylko Deputaci pozostałych Ziem i Wdztw za czas sądzenia żądali nadgrody.

Czyta JP. Sekr: seym: z takowemi wnioskami poprawiony projekt, który iednomyślnością w Prawo zamieniony został.

JP. Moszyński M. W. Kor: podaje projekt zapłacenia dla Korpusu Kadetów raty zaległej 7browey.

Król Jmć: *Ja, iako Fundator i Szef tego Korpusu, tudzież rozumiejąc, że mam zaświadczenie, że w tym przyśle Narodowi zrobiłem, proszę, aby natychmiast ten projekt przeszedł.*

Po przeczytaniu, projekt takowy iednomyślnością został przyjęty.

Potym Król Jmć żądał podniesienia projektów Metrykantów.

Czyta JP. Sekret: seym: obydwie takowe projektu wyżej wspomniane, i te iednomyślnością w prawo zamienione zostały.

Król Jmć: „Ponieważ dziś approbowana Opinia Depu-
 „tacyi Sancytowej naznaczyła, aby Kommissarze wyzna-
 „czeni byli w sprawie UUr. Orsettow z UUr. Husarzewskie-
 „mi, przeto do tej Kommissyi nominuję Osoby: Xięcia
 „Szembeka Biskupa Płockiego, Sumińskiego Wwdę Inowr:
 „Czapskiego Wdwe Chelm: Sobolewskiego Kaszt: Czerfk:
 „Suchodolskiego Kaszt: Radom: Zaluskiego Podfk: Nadw:
 „Kor: Gomolińskiego Inft: Kor: Zaleskiego Sędz: Ziemsk:
 „Droh: Chrzanowskiego Podfęd: Warsz: Głębockiego Podft:
 „Krak: Bielińskiego Pis: Ziem: Droh: Koseckiego Cześn:
 „Latycz: Markowskiego Sędz: Brańsk: Szymanowskiego by-
 „wzego Regenta Kor: Piaskowskiego Komm: Poll: Wykowskie-
 „go Szamb: Rogalińskiego Pis: Woys: Kor:

„Tudzież, gdy przez omyłkę nominując na miejsce
 „Woiewody Lubel: do Kommissyi Lustracyiney i Likwida-
 „cyiney woyska Kor: nominowałem Sobolewskiego Kaszt:
 „Czerfk: który już był do tej Kommissyi pierwey nomino-
 „wany, przeto nominuję Lipkiego Kaszt: Łęcz: A gdy
 „takż do tej Kommissyi nominowani inni dwóch, to jest:
 „Ważynski Podk: Ofzm: i Grabowski Szeff, także wyzna-
 „wiają się, przeto i na tych miejsce nominuję Morykonie-
 „go Sftę Wilkom: i Chrzanowskiego Podpułk: Artyl: i sęfłią
 „solwuję na dzień jutrzeyszy na godz: 4tą po południu.”

*Sessya Seymowa 91wsza dnia 12. Listopada
 we Wtorek po południu.*

JP. Marszałek seymowy zagaia sęfłią zapytaniem Izby
 do iakiey zechce przystąpić materyi.

JP. Zaluski Podfk: Nadw: Kor: Szczęśliwość Rzpltey w
 związku zawartym z Nayiaś: Imperatorową wyflawiwszy,
 dogodnie zamiarowi temu powołanie do Poselstwa JP. Tyszkiewiczza uważa, które aby przyspieszone pomysne skutki
 przyniosło, wyznaczenia na tak kosztowną funkcyą w pro-
 porcyą sytuacyi skarbu funduszu przekłada, i w tej mierze
 stosowny podaie projekt.

Czyta JP. Sekr: Seym: projekt takowy dla JP. Tyszkiewiczza Czer: Złk: 8,000. a dla JPP. Fryse Sekretarza, i Pu-
 zyny Konsyliarza Legacyi po Czerw: Złk: 1,000. ze skarbu
 O. N. przeznaczający, który iednomyślnością w prawo za-
 mieniony.

JP. Mieczkowski Krak: żąda podniesienia swojego proje-
 ktu względem JP. Łyszkiewiczza. Po którego przeczytaniu
 liczne głosy wołają o domieszczenie w tym projekcie JJPP.
 Blanka i Meysnera.

JP. Marszałek feym: przekłada niemożność dopełnienia tego, względem tych osob, iako żadnego przeciwko sobie nie-mających protestu.

JP. *Gołkowski Ciech*: Gdy Nota JP. Ambassadora na za-skarżenie tylko Obywatela Hollenderkiego żąda poddania Kom-missyi Bankowej JP. *Łyszkiewicza*, przeciwko któremu nikt w kraju nie skarży, uważa niesprawiedliwość, aby Obywa-tel był poddany pod sąd na satysfakcyą wierzycielów Zagra-nicznych, gdy sam u innych w tamtym kraju mając długi, równego niemógłby zyskować sądu i sprawiedliwości a ztąd liczne przywiódłszy uwagi, sprzeciwia się podniesionemu projektowi, żądając, aby JJPP. Pieczętarze takowe uwagi w Nocie odpowiedniej JP. Ambassadorowi umieścili.

JP. *Mieczkowski Krak*: Z powodu niedotrzymaney Kon-wencyi przez JP. *Łyszkiewicza* z wierzycielami krajowemi uczynioney, projekt swoy popiera.

JP. *Młodzianowski Roż*: w obszernym głosie stosownie do tłumaczenia się JP. *Gołkowskiego* liczne czyni wnioski i uwagi przeciwko projektowi JP. *Mieczkowskiego* Krak: i pod-niesienia swego w tej mierze podanego projektu żąda, do-godność onego dowiodłszy.

Czyta JP. Sekretarz projekt JP. *Młodzianowskiego*. Po-tym dodatek JP. *Mieczkowskiego* Krak: do iego projektu, w słowach: *A interesa z Obywatelami krajowemi do oblaty prawa niniejszego ukończone, za niewzruszone deklarujemy.*

Gdy rozróżnione dały się widzieć zdania, czyta JP. Se-kretarz Propozycyą od Łalki: *Czyli Projekt poprawiony JP. Mieczkowskiego Pošta Krak: w interesie Ur: Łyszkiewicza ma być przyjęty? Czyli Projekt JP. Młodzianowskiego Po-šta Rożańskiego?*

Ma być przyjęty projekt JP. *Mieczkowskiego* Affirmativé.

— — — — — JP. *Młodzianowskiego* Negativé.

Tudzież drugą przez JP. *Młodzianowskiego* Roż: poda-ną propozycyą: *Czyli Projekt JP. Młodzianowskiego ma być wzięty do decyzji? czyli Projekt JP. Młodzianow-skiego?*

Ma być wzięty do decyzji Projekt JP. *Mieczkowskie-go* Affirmativé?

— — — — — JP. *Młodzianowskiego* Negativé.

55 Po długich sporach i licznych poprawach, zgodzono się na projekt JP. *Mieczkowskiego*. Który po przeczytaniu ie-dnomyślnością w prawo zamieniony.

JP. Marsz: feym: zleca czytać projekt tit: *Zalecenie Kommis: Skar: Lit: Zapłacenia zaległej pensyi dla JP. Za-*

bielty Hetm: Poln: Lit: za Marszałkowstwo Konfed: Gener: należney Czer: Zł: 1,000. za miesiąc September.

Król Jmć: Jeżeli jestem dobrze informowany, to te „Czerw: Zł: 1,000. są ostatecznie, które powinny być zapłacone z dawnego układu, rozumiem, że to zaprzeczanym być nie może, a zatem radzę i proszę, aby ten projekt przyjęty został.”

J.P. Choynowski Wizki: „Kto się upomina nadgrody, ten okazać winien zasługi swoje, korzystać temu przynoszące, od kogo żąda nadgrody. W takim dziś znajduje się przypadku *J.W. Zabiello* Het: Pol: Lit: przeszły Konf: Targ: Prowincyi Lit: Marszałek, żądający zapłacenia niby zaległej za funkcją Marszałka Konfed: miesięczney pensyi. Dosyć jasno są wyświecone czyny zesłej Konfederacyi pod stryem tego godnego Ministra odbywane, widzieliśmy Nayias: Stany! w przyniesionych opiniach Prześw: Deputacyi examinującey iey Sancyta, zaletę iey czynów. Widzieliśmy, że Rzpłta, a szczególniej Obywatele iey wyrokami teyże Konfederacyi, bez sądu, bez przekonania, bez dowodu z własności odarci, jaką odnieśli klęskę, a zastanowiwszy się nieco nad iey czynami, łatwo wystawić można konsekwencyą, iakiey naczelnik iey spodziewać się winien nadgrody. Nadto szczodra zesła Konfederacya w szafunku Skarbem publicznym dla tych, którzy nie czyniąc dobrego Oyczyźnie, nie mieli prawa upominania się nadgrody, niepamiętając o żołnierzu krajowym, wierząc Oyczyźnie swej usługi pełniącym, który już od kilku miesięcy nie jest płatny. Ale gdybym na moment pozwolił, że za miesiąc ieden podług rezolucyi Konfed: Gener: należy pensyi Czerw: Zł: 1,000. *J.Panu Zabiello* Marszałkowi, lecz gdy widzę w początkach dni 7bra wypadłe takowe Sancytum, (którego zalecenia treść czyta) pytam się teraz Nayias: Stany? czyli to zalecenie nie wstecz poprzedniczemu urządzeniu Konf: Gener: O. N. pensye Marszałkom Konf: na miesiąc po Czerw: Zł: 1,000. determinujące-mu wypadło, gdy też Konfederacya w dniu 15. 7bra od dalszych usług Oyczyźnie uwolnioną została. A za coż za cały miesiąc September wypłacenie pensyi jest przyznane? A zatem wystawiwszy Nayias: Stanom nienależyte pretendowanie przez *J.P. Zabiellę* od Skarbu Lit: Czerw: Zł: 1,000. stojąc przy instrukcyi moiej, która mi za oszczędzeniem skarbu publicznego stawiać, i niepotrzebnych wydatków przestrzegać każe, na pomieniony projekt pozwolić nie mogę.

JP. Łopot Nowogr: oświadcza obawę, aby podług wyrazu tej rezolucyi Konf: Gener: podobną pensyą i na następne miesiące płacić nakazującej, pensya takowa, w dożywotnią nie przemieniła się, żąda zatem dodatku: *Na ten ieden i ostatni raz.*

JP. Tuhanowski Nowogr: tamuje czytanie pod imieniem jego idącego projektu, który na dniu onegdajszym publicznie cofnął, i chce, aby kto go podnosić oświadczył się, i pod swoje imie przyjął, gdyż on zrzeka się go na zawsze.

JP. Zambrzycki Nurcki stosownie do relacyi na dniu wczorayszym czynionej, podaje projekt kwitu dla Kommissyi Edukacyney. Po którego przeczytaniu i wzięciu do deliberacyi;

JP. Ogiński Podsk: W. W. X. L. uważa nieprzyzwoitość łącznie w kwitach dla Magistratur innych annexow, i tak w tym kwicie Komm: Edukacyney, iako i w innych takowemu umieszczaniu być przeciwnym oświadcza. Co zaś do projektu JP. Zabiełły, i że Konfederacya była mocna wydawać affygnacye, i że im zadosyć uczynienie należy mniemając, uwagę tylko JP. Łopota Nowogr: być sprawiedliwą sądzi, bez której Sancytum w obojętności i moc nadal z niego upominania się zdawałyby się zostawać. Gdy zaś ten projekt został cofnięty, i nikt go nie podnosi, radzi aby JP. Marszałek seym: podobny uformował, i od Łaski podniósł projekt.

Liczne głosy oświadczyły w tym opozycyą.

JP. Zambrzycki Nurcki odpowiadając na uwagi JP. Ogińskiego konieczność obok kwitow dla Magistratur wyszczególnienia w nich remanentow i innych czynienia annexow dowodzi.

JP. Choynowski Wizki: „Przeglądając czynności ze-
„szłej Konf: Targow: nam komunikowane, gdym postrzegł
„niektóre Sancyta na szkodę dochodów skarbu publicznego
„*favore* niektórych osob udzielane, iednych uwalniające od
„opłaty kwart i czynszow emphiteutycznych, drugim czy-
„niące arbitralnie *alleviacye* w opłacaniu podatków, niektó-
„rym przemieniające dobra Rzpltey w naturę dóbr Ziem-
„skich, inne zaś odrywając dochody aktualnie Rzpltey wła-
„ściwe, oneż na użytek prywatnych osob, z uszczerbkiem do-
„chodów publicznych przyznawające, affygnacye do skarbu
„publicznego nieprzyzwóicie wydawające, i wiele tym po-
„dobnych. Doyrzawszy mówię przez pomienione Sancyta,
„znaczące uszczuplenie skarbu, sądzę być obowiązkiem
„JJPanow Podskarbach, czyli Instygatorow Narod: zażkarze-
„nia tych Sancytów, w chęci powiększenia dochodow pu-
„blicznych, a gdy widzę na dniu 26. 7bra podany w tej

„mierze projekt JW. Stoińskiego posła Lubels: od kilku ty-
 „godni w deliberacyi będący, zaczym przed rozpoczęciem i
 „wprowadzeniem inney materyi, o podniesienie onegoż i de-
 „czyzą JW. Marszałka seym: upraszam, któremu nierozu-
 „miem iżby się kto mógł sprzeciwić, chyba osobisty swóy
 „mający interest.

JP. Gołkowski Ciech: podaie do projektu dodatek, któ-
 ry JP. Sekretarz czyta, *aby ta summa czer: złt: 1,000. po
 opłaceniu długow Rzpltey i woyska JP. Hetmanowi Poln:
 Lit: zapłaconą została.* Gdy zaś ani na projekt, ani na do-
 datek nie było zgody, i liczne głosy oświadczyły się z op-
 pozycyą:

JP. Marsz: seym: głosi propozycyą: *Czyli Projekt Za-
 lecający Komm: Skar: Lit: zapłacenie zaległej pensyi za
 miesiąc Marszałkowi Gener: Konfederacyi ma być przyję-
 ty z dodatkiem JP. Gołkowskiego Ciechan: czyli bez do-
 datku?*

JP. Tuhanowski Nowogr: powtarza, iż nie pozwoli na
 decyzyą projektu, który cofnął, chyba że go kto pod swo-
 im imieniem poda.

JP. Gołkowski Ciech: gdy nie ma projektu; cofa swóy
 dodatek.

JP. Stoiński Lubel: wnosi, że gdy i projekt i dodatek
 cofnięte, a zatym upada wraz propozycyą, i żąda czytania
 prawa 1768. R.

JP. Woynilowicz Nowogr: podług prawa 1768. R. wolne
 cofnięcie projektu dowodzi, tudzież krótki czas seymu na
 sporach, ani użytku, ani zbawienia Oyczyźnie nieprzyno-
 szących strawiony nagania.

JP. Moszyński Marsz: W. Kor: dla ułatwienia sporów
 wnosi czytanie Prawa 1768. R.

Czyta JP. Sekret: prawo takowe o podawaniu projektów.
 Po przeczytaniu:

JP. Cierniewski Rożań: „Lubo z iedney strony słysza-
 „łem z żalem głos z Tronu za projektem, który expens
 „niesie tak biednemu skarbowi, z drugiey strony słysząc
 „głosy liczne stające przy instrukcyach za oszczędnością
 „skarbu, rozumiem, że zgodzą się na wniosek mój, który
 „podaię. Żąda JP. Zabiello nadgrody za usługi. Ja powia-
 „dam, że zawsze był nadgrodzonym. Był Łowczym Lit:
 „miał pensyą, został Generałem, sprzedał Generalitwo za
 „4,000. Czerw: Zł: jest teraz Hetmanem nie bez znaczney pen-
 „syi. A gdy tak chce zdzierać skarb aż nadto ubogi, niech
 „raczey zdziera nas partykularnie, i w miejscu projektu, pro-
 „siemy o podniesienie kolekty.

JP. Narbut Lidzki: Gdy rzecz nie o składce idzie, oświadczenie iey nieproszącemu uważa niepotrzebne, w kwestyi zaś projektu przekłada, iż gdy Autor cofa projekt, wolno jest JP. Marszałkowi zapytać Izby, czyli go kto podnosi, a ieśliby nikt tego nie oświadczył, wolno jest Lasce uznaić słuszność rzeczy, podnieść pod swoim imieniem projekt. Po długich sporach:

JP. Marszałek seym: gdy taka jest wola Stanow, zostawie tę materję na inną sessyą: a teraz daie głos JP. Krakowskiemu.

JP. Mieczkowski Krak: z powodu prawa w interessie Ur: Łyszkiewicza w prawo zamienionego, donosi, iż ieden z upadłych Bankierów przymuszony został przez iednego z kredytorów swoich do oddania mu iednego majątnego obywatela na 15,000. czerw: zł: papierów, z tych process przewodzi, jest zatym takowy krok z krzywdą innych wierzytelow. Czemu zabiegaiąc, stosowny podaie projekt.

Czyta JP. Sekretarz seym: takowy projekt, wszystkie sądownictwa z wlewkiem od Bankierów wynikłe do czasu rezolucyi o nich Kommissyi Bankowej utrzymuiący.

JP. Staniszewski Czers: ten projekt przeciwnym bydz mieni prawu świeżo zapadłemu w interessie Ur: Łyszkiewicza.

JP. Drewnowski Łomż: dogodnym nawet temu prawu okazuje, gdy idzie rzecz o alienacye *stante Commissione* zasze.

Czyta JP. Sekr: seym: Projekt podany od JP. Buchowieckiego Brzesk: allewiczyą podatkw miastu Brześć Litewski przez pożar w czasie potyczki woysk Rzpltey z woyskami Ross: zniszczonemu. Po wzięciu obydwóch tych projektow do deliberacyi;

Krol Jmść „ Na doniesienie JP. Mieczkowskiego, Krak: „o rezygnacyi od Kommissarstwa w sądzie Bankierskim „JP. Starzyńskiego Starosty Brańsk: nominuje na jego miej- „sce JP. Gorzeńskiego Podkom: Poznańs: — Po czym sessya solwowana na dzień następujący na godzinę 4. po południu.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

A N G L I A.

Z Londynu dnia 28. Paźd: Sławna Proklamacya od Dworu tuteyszego dnia 29. Ośt: 1793. w *Whitehal* wydana do Francuzkich Obywatelow końcem ich pociągnięcia przeciw teraźniejszey władzy

rzządzający Francją, pomyślnych nam wkrótce spodziewać się każe skutków. Gdy W. Brytannia wyzrekając się wszelkich zysków, oświadcza się że nie chce być z Narodem Francuzkim w żadney wojnie, ale z samemi tylko walczyć pragnie Burzycielami pokoju, którzy w Narodzie przywłaszczyli sobie naywyższą władzę, i gdy żąda nayrychley pokoy, bezpieczeństwo i rząd naydoskonalszy przywrócić Państwu całemu;

Spodziewamy się pomyślnych skutków tak zbawiennej odezwy do Narodu Francuzkiego, która jest rozestana do kommandantów Flot i woysk *Angielskich* na lądzie i morzu walczących, tudzież do Ministrów rezydujących u Dworów Zagranicznych.

Ułani *Bretoscy* dnia 24. do *Bruxelli* są ztąd wysłani. Są to 300. młodzi naywyborniey ubrani *Anglicy*, *Hannoveranie* i *Francuzi*. Stróży ich ze wszystkim po *Polsku*. Uzbrowieni są w pistolety, szable, i dzidy z chorągiewkami. Bardzo wyborne mają konie, dobrze są ćwiczeni i precudnie rażni. Mowią, że mają za konwoy służyć naszym dwom Królewicom.

Przykład, który Dwór dał, biorąc żalobę po Królowey Francuzkiej na dni 12. w całej *Anglii* ośbliwszym sposobem jest naśladowany. Nie ma prawie Obywatela, ani Obywatelki od naywyższych, aż do nayniższych stanów, żeby iesli nie zupełney żaloby, przynajmniey znaków iakich nieokazywali żalości.

Wszystkie papiery *Angielskie* donoszą, że nie rozpocznie się Parlament przed 16. dniem Stycznia Roku 1794.

Trzy projekta zatrudniaią teraz nasze Ministerium:
1mo. Obrona Ostendy. 2do. Utrzymanie Toulonu.
3tio. Przeszkodzenie wpadnięciu Francuzow do *Anglii*.

Flota Francuzka znowu się w kanale *la Manche* okazała. Lord *Howe* wyszedł pod żagle, i po óciu godzinach, znowu się do *Torbay* wrócił.

Znowu był rozruch w *Birmingham*, ale zły nie-nastąpił ztąd skutek. Zgraia Pijaków dobrała nie-mało podobnych sobie, i w ogrodzie *de Hakney* nie-daleko od tej stolicy drzewo wolności zaszczerpiła. Ale Policya bardzo prędko zabiegła dalszym takowego zapędu zdrożnościom.

BELGIUM.

Z *Bruxelli* dnia 1. Listopada. Francuzi od *Nieuport* za otwarciem szluz nie ze wszystkim odstąpili, tylko się nieco do dawnego stanowiska swego odsunęli. Dnia 31. Paźdz: rano opuścili Francuzi *Fürnes*, dniem przed tym nabrawszy wiele bogatych łupów, a z Magistratowych dla zastawy 2. z sobą powieźli. Armia ich posunęła się aż pod *Dunkierkę*, a forpocztę sprzymierzonych stoją przy *Adinkerke*.

Garnizon *de Nieuport* znaczne odebrawszy z *Ostendy* posiłki uderzył dnia 30. przes: mies: na wojsko Francuzkie w bliskości tego portu stojące. Bitwa żwawa. Strata z obu stron wielka. Po długim opieraniu się, Francuzi, śnać aby nie byli od *Fürnes* odcięci, do wielkiego swego posunęli się wojska.

Wojska Cesarzkie i Angielskie przez *Courtrai* nagle przeszły dla wyrugowania Francuzów z Zachodniej Flandryi. Za zbliżaniem się sprzymierzonych, nieczekaiąc bitwy aż ku *Marchiennes* cofnęli się nieprzyjaciele. Strażne, ich bytności ślady, wszędy się widzieć dają. Dwadzieścia Miast i kilkadziesiąt Wsi kwitnących, zrabowanych i popalonych. Jeszcze się kurzą miejscami stopy pogorzeliśk. — — W *Minin* zabrawszy, co tylko mogło być wzięte, nawet dzwony i małe dzwoneczki, więcej 400. wozów naładowali. Szkody od nich poczynione zacząwszy od *Fürnes*, aż do *Menin* są niezmierne. W iedney tylko wsi zabrali rogatego bydła sztuk 6,000. Co nie powinno zadziwiać, gdy wiadomo, iak wielki Flandrya Zachodnia prowadziła handel bydłem.

Wojsko Austriackie pod kommandą Generałów *Kray* i *Otto* dnia 30. Paźdz: najsławiej natarło na

Francuzow pod *Marchiennes* stojących. Po mocney zobuſtrou bitwie, gdy ſię ci za to ſtanowiſko cofnęli, będący w liczbie 4,000. w *Marchiennes* atakowani byli. Wpadli Ceſarſcy na koniec do miasteczka. Rzeź wielka naſtąpiła. Więcej ach tyſięcy zginęło Francuzow, inni w niewolę zabrani. *Marchiennes* wzięte przez Ceſarſkich, których zwycięſtwa bardzo wiele koſztowało, lubo dotąd zabitych i ranionych liczba nie ieſt tych wiadoma.

FRANCYA.

Z *Paryża* dnia 28. Paździ: Twierdzą, że młodego *Ludwika* w *Temple* będącego, po ſcięciu Królowey przywieziono w pojeździe na plac exekucyi. Z pojazdu pokazano mu guillotyne i uwiadomiono o śmierci Matki, a przytym do zrozumienia dano, iż gdyby ſobie miał kiedy przypuſcić do głowy myśl zoſtania Królem, lub targnąć ſię na prawa Rzp'tey, tenże ſam los potka, co i iego Rodziców. O ſtanie Xiężniczki *Elżbiety* troſzczą ſię, aby nie był do Królowey podobnym. Jednak ani kroku ieſzcze do iej proceſſu nie uczyniono.

Adminiſtrator liwrankow w *Nicyi*, *Hebert*, uciekł do *Genui* z kaſką 3ch millionów.

W *Metz* żydom zabrano ſuknie, trzewiki i inne rzeczy, iſkich wojsko może używać, a w *Nancy* mnóſtwa ich aresztowano.

Jeden z Obywatelow daie dziecięciu ſwemu nowo urodzonemu Imie *Rewolucyjny*. Prezydent Konwencyi winſzuie Oycu, że dobrał dla ſyna tak ładne imie.

Prokurator *de la Commune* o nowym rozporządzeniu Cmentarzow donosi. Radząc, aby te od wſzelkich ſmutnych uwolnione były widoków. Życzy, aby zamiſt cypryſow i ponurych żalu wyrazow, grobowce nayweſeſzſzymi kwiaty i różnemi wynalazkami radoſci były zdobione, iżby każdy Oycu, Matkę, Przyjaciela, Dziecka duſzę wſpominając,

eddychał wpośród wonnych róż, lilii, renunkał, słodkich zapachow naymilszą roskoszą.

Na wniesione zażalenie do Rady zwaney *de la Commune*, że kupcy sklepy w dni zamykają niedzielne, Rada stanowi, aby otwarte były w te dni pod karą podeyrzenia o dobre obywatelstwo. W same tylko dni Dekadow, czyli Odpoczyńku, wolno będzie kupcom zamkniętą, lub mieć otwartą sprzedaż wszelką.

Zachodzi od Konwencyi zakaz, aby figury Króla i Królowy w grach kartowych nie były wyrażane.

Prawdziwe nieśtałości szczęścia ludzkiego wyobrażenie w pierwiastkowym życiu przed, i po zamąż poysciu, Maryi Antoniny Królowey Francuzkiej, porownane z ostatnimi 4. iey naynieszczęśliwyszemi laty:

Arcy-Xiężniczka *Marya-Antonina Anna*, urodzona d. 2. Listop: r. 1755. Córka *Franciszka I*, i *Maryi Teresy*, a siostra dwóch następnie po sobie panujących, *Jozefa II* i *Leopolda II*. Cesarzów, z Monarchami całej prawie Europy zkoligacona, weszła w śluby małżeńskie roku 1770. dnia 10. *Maja* z *Delfinem*, który potym był Królem Francuzkim, pod imieniem *Ludwika XVI*.

Jey podróż z *Wiednia* do *Wersalu*, podobna była do tryumfu. Przybycie pierwszy raz do Francyi, i spotykanie z oklaskami w nadzwyczajnych okazane ludu radościach, zdawały się *Maryę Antoninę* w najsłodszy blasku chwały okazywać Europie. W czasie iey weselnych uroczystości, różnych zbior okazałości widowiska, tak wspaniale były, iakich w tym wieku nie widziano w Europie. Miliony zatym kosztowały. Młoda *Delfinowa* wszystkich, którzy ją widzieli, oczy na siebie porywała. Cudna iey piękność, i pociągająca przyjemność osobliwym sposobem uymowała serca.

Już nawet, gdy matką troyga dzieci była, tak ieszcze okazywała się ładna, iż ieden z woiażerów, który ją widział pod czas gali dworskiej 1787.

rzekł: *Marya Antonina*, jest to najpiękniejszą całego dworu Damą.

Gdy szła za mąż w 16 latach, talia iey na ten wiek dość była wspaniała i wysmukła. Włosy miała blond, czoło poważne, twarz w piękny owal przedłużoną, brwi tak śliczne były, iakie blondynka mieć może, oczy niebieskie pełne ognia i żywości, nos orli, nakształt Rzymskiego, usta małe, ciało białości osobliwzey, skład cały bardzo poważnie umiarkowany, iednak z osobliwszą przyjemnością, którey miłepowaby z wdzięcznym łączyła innych uszanowaniem.

Muzyka i teatralne widoki, osobliwie lubiła, i często się na nich znajdowała. Sama też prześliczny głos mając, śpiewała naytrudniejszy wybornie sztuki w guście włoskim. Za iey staraniem zrobiony był mały teatr przyjacielski, na którym grała sama komedye i opery z familią i poufałemi. Naymilszą iey rolą była wieyska dziewczyna. Wieczory też, gdy u Dworu, zdrada ukryta w masce grzechności, czuwa na oszukanie innych, u Delfinowej przepędzane były w nayśłodszych zabawach, gdzie przyjemność z poufałością na przemiany nie wielkie bawiły towarzystwa. Konno także z wybranemi przyjaciółkami przejeżdżać się lubiła.

(*Reszta potym.*)

HOLLANDY A.

Z Hagi 5. Listopada. Chociaz Francuzi w bitwie przy *Marchiennes* z Generałem *Otto* Dn: 30. Paźdz: stracili podług różnych doniesień na 1,000. w zabitych, a do 1,500. w ranionych i niewolnikach, a ogółem od średnich dni Paźdz: wiele tysięcy stracili, ten iednak tak znaczny w ludziach uszczerbek, tak mało znać w północney armii francuzkiej, bo się ta nieustannie powiększa, a powiększa woyskiem, których przybywa iak mrówek z ziemi.

Armia nasza Hollenderska, ma się do *Charleroy* ruszyć dla zastronienia Hrabstwa *Namur*, któremu Francuzi zdają się grozić. Tym końcem część woysk na-

fzych, która przedtym miała iść na zimowe kwatery, podobno już nie poydzie.

N I E M C Y.

Z *Manheimu* d. 31. Paźdz: Bombardowanie do *Landau* trwa codziennie. Garnizon odstrzeliwaniem się odpowiada ledwie niekiedy.

Onegday w *Heidelberg* powstał rozruch. Cesarscy tak przechodzący tamtędy, iako i tam stojący zaślyszawszy o ścięciu Królowy, porwali się wyciąć wszystkich tamiecznych Emigrantów, równie iak i po lazaretach leżących. Uderzono na gwałt, Miasto stało pod bronią. I tak ledwie nie ledwie uspokoiło się zamieszanie.

Z *Wirtsmberga* dn. 24. Paźdz: Xże panujący *Wirttembergski* Karol Eugeniusz, umarł tu dnia wczorajszego w 65. roku życia, a 49. panowania swego. Ten Xże nadgrobek sam w ogrodzie *Hohenheim* wyręć kazał.

Przyjacielu! Używałem świata. Oh zupełnie go używałem! Jego mię powaby nęciły. Słupy zaiego potokiem rokoszły leciałem. O Boże! co za widok! Skoro się moje otworzyły oczy!

Dni i lata przemiśliły, a iam nie myślał o tym, co jest prawdziwym dobrem. Obluda i podchlebstwo uwielbiały naynikczemnieysze nawet czyny, a załona, która okrywała prawdę, była podobna do ciemney mgły. przez którą dobroczynne promienie słońca przebiec się nie mogły. Cóż mi teraz przyjacielu zostaje? Oto ten kamień zwłoki okrywa, i razem wszystkie moje przeszłości. O Boże! rozrządź przyszłe moje przeznaczenie!

Z *Manheimu* 5. Listop. Podług listów z *Frankfurtu* 3. Listop: wieść się tam rozeszła, że *Delfin* umarł. Ale to wieść iefzcze.

Z *Frankfurtu* dnia 4. Listopada. Piszą o odstąpieniu woysk Pruskich od oblężenia fortecy *Landau*. Czekamy pewniejszey o tym wiadomości.

KORRESPONDENTA KRAIOWEGO
Y ZAGRANICZNEGO.*We Wtorek dnia 19. Listopada 1793. Roku.*

K O N S T Y T U C Y E.

Sprawiedliwość dla Obywatelów Obojga Narodów skarżących na Sancytą i zyskujących ich uchylenie. Do Akt podana dnia 6. Nowembra.

My Król z Skonfederowanemi Stanami deklarujemy, iż skoro Sancitum w Stanach Skonfederowanej Rzeczypospolitej podniesionym zostanie; tym samym pokrzywdzony wraca się do stanu pierwszego, w jakim był, i powodem zapadłej Konstytucyi, niezważając na Sancitum, i Dekreta, z mocy Sancitum otrzymane, do rzeczy, lub Posessyi, sobie przez Sancit, lub Dekret odjęte, wchodzić może, a to używając Urzędnika Sądowego, Dekreta i Prawa egzekwującego, każdego Woiewodztwa *captato quovis tempore* z użyciem pomocy wojskowej w przypadku oporu od każdej Kommendy za rekwizycją Urzędnika dodać się powinny; Co się zaś tycze szkód, i użytków, niemniej win, i expensow, do Sądu przyzwoitego odsyłamy. Ze zaś dla przejrzenia Sancitow przez Konfederacyą Targowicką wydanych, i dla dania na zażalenie Sancitow opinii, Deputacyą wyznaczylśmy, a dla uwiadomienia Publiczności Summaryusze rozdrukować tychże Sancitow zupełne, nakazaliśmy, iedynie tym celem, aby Obywatel i Skarb przemocą, i bezprawnie uciśniony, w krzywdzie i szkodzie poniesionej, uzyskał sprawiedliwość, ieżeliby w Aktach Konfederacyi Obojga Narodów do Metryk już oddanych i w takowych Summaryuszach Sancitum iakowe Instrukcyja, lub rezolucyja z Konfederacyi Targowickiej wydane, umieszczonemi nie były, takowe kassujemy, i za nie być uznajemy.

Fundacya. Do Akt podana dnia 6. Nowembra.

Chąc aby Obywatele Zgromadzenia Konfessyi Augsburskiej w Naszych Miastach Grodnie i Szawlach, i w tych Ekonomiach mieszkający, im bardziey do Kraiu się przywłązuia, tym użyteczniyszemi stać się mogli. Uznaliśmy więc do tego publicznego Dobra odpowiadającą prozbę tegoż Zgromadzenia Konfessyi Augsburskiej, aby do Nabożeństwa wyznania swojego, domy Boże mieć mogli, tak w Koronie, iako też i w W. X. Litt: i to na Fundamencie już z dawna onym służyących Praw, i Traktatow *de Anno* 1768. & 1775. A zatym nadawszy temuż Zgromadzeniu nieodmienney Augsburskiej Konfessyi. *Primo* w Mieście Naszym Grodnie Przywilem Naszym wiecznością oddanym Dom Nasz Królewski murowany własny na Horodnicy sytuowany, *cum suo territorio*, i z wszelką na tymże aktu będącą budowlą. tudzież przyległym gruntem do owego Domu cztery morgi (oprócz Ogrodu i dziedzińca) oznaczać mającym podług Mappy przez Geometrę Naszego przyśięgłego wygotowaną, a przez Nas Króla podpisaną. A w Mieście Naszym Szawlach dom Nasz murowany, czyli Oficynę po prawey stronie mnienaney Kordygardy, i z przyległym tej Oficynie gruntem cztery morgi, prócz Ogrodu i dziedzińca miary tuteyszey podług Mappy przez Geometrę Naszego przyśięgłego wygotowaną, a przez Nas podpisaną na dom Boży przerzeczonego wyznania Augsburskiego, tudzież na potrzebne mieszkanie ich Duchowieństwa, i Szkołę, a oraz na Cmentarze z wolnym na wieczne czasy onychże używaniem, posiadaniem, z wszelkimi według Traktatow 1768. i 1775. roku temuż Zgromadzeniu Augsburskiej Konfessyi, tak w Koronie, iakoteż i w W. X. Litt: słuźącemi, wolnościami, a to stosownie do Przywileiow na przerzeczone obiedwie Fundacye z łaski Naszey Królewskiej podpisanemi i z Kancellaryi W.

X. Litt: wydanemi, nadaiemy, daruiemy na wieczna czasy, chcąc ażeby przerweczone wieczyste nadania domow, i gruntow w Miałtach, i Ekonomiach Naszych Grodzieńskiey i Szawelskiey, iako pod protekcyą Nas Króla i Sukcesorow Naszych, a oraz pod Gwarancyą powyższych i terażniejszego Seymu, i Traktatow wiecznie zostawiające, zupełnie wolnemi byli i zostawali od wszelkich podatków gruntowych, lub Czynszowych, niemniej od wszelkich kwaterunków, i od innych iakichkolwiek bądź ciężarów wraz z Fundacyą Kościoła teyże Konfessyi Augsburskiey w dziedzicznym Mieście Szadowie przez Xięcia Stanisława Poniatowskiego uczynioną i uskutkowaną, iż te onym służące Prawa nigdy niewzruszone, ani odmienione zostaną. Naostatek wszystkiego Prawa według Traktatu 1768. i 1775. Zgromadzeniu nieodmiennego Augsburskiego wyznania w Koronie, i w W. X. Litt: służące, *una cum executione* tychże Praw potwierdzamy.

Zalezenie UUr. Instygatorom O. N. Do Akt podana d. 6. Nowembra.

My Król za zgodą Zgromadzonych Stanów postanawiamy, gdy dostojność i prerogatywy nasze od Antecestorow naszych nam są zostawione i Prawami naymocniejszy nam i następcom naszym są strzeżone i obwarowane; Przeto ieżeli UUr. Instygatorowie nasi Kraiowi znaleźli co takiego, coby dostojności, prerogatywom, lub dochodom naszym uwłaczało, w wydanych Sancitach zeszley Konfederacyi Targowickiey, takowe Sancita donieść mają Deputacyi na to wyznaczoney, która swoią opinią do decyzyi Stanow iak nayrychley przyniesie.

Kwit dla W. Chreptowicza Kanclerza Wielkiego Wielkiego Xięstwa Litewskiego. Do Akt podana dnia 9. Listopada.

Gdy Deputacya do examinowania Rachunków wydatków na Interessa Zagraniczne doniosła Nam Kró-

lowi, i Seymującym Stanom, iż w ciągu sprawowania Interessów Zagranicznych przez W. Joachima Chreptowicza, dawniey Pod-Kancelrzego, a teraz Kancelrza Wielkiego Wielkiego Xięstwa Litewskiego, od dnia 17. Maja 1791. do dnia 27. Sierpnia 1792. Tenże Wielmożny Chreptowicz mając ze Skarbu Rzpltey wypłaconą na Interessa Cudzoziemskie Summę złotych Milion Sześćkroć piędziesiąt tysięcy za własnymi jego kwitami, którą to Summę przez składanie percypowanych successivè Ratt u Bankierów pomnożył był o złotych Szesnaście Tysięcy Osiemset pięć, groszy siedm, i puł, na zysk Rzpltey, tak, iż ogólny Fundusz wynosił Summę, Milion Sześćkroć Sześćdziesiąt sześć tysięcy osiemset pięć złotych, groszy siedm, i puł, na też wydatki Zagraniczne, tudzież iż z zdaney kalkulacyi zrzeczonego ogólnego Funduszu okazał w kwitach, iż pieniądze te na wydatki Legacyi Zagranicznych, i Interessa do spraw Cudzoziemskich, do dnia ostatniego Lutego 1793. regulujące się, w zupełności użyte, i wydane zostały; Przeto My Król wraz z Seymującemi Stanami, usługę tę jego publiczną, iako Cnotliwie, i przykładnie dopełnioną, wdzięcznie przyimujemy, i z Summy wybranej złotych Milion sześćkroć piędziesiąt tysięcy, iako na użytek publiczny destynowanej, i wraz z wynikłym Procentem użytey, W. Joachima Chreptowicza, i Sukcessorów jego kwitujemy.

Z Warszawy. Autor dzieła *Heraldyki*, iako z szczerą chęcią pragnie dopełniać obowiązku swego, ażeby potomność z pracy jego, w tym zbiorze i opisanu domów szlacheckich genealogii, z wiadomości procedencyi swojej, tak z płci męskiej, iako i żeńskiej, aż do teraz żyjących osób, dostateczny w czasie zdarzonej dochodzenia sukcesyi, miała pożytek. Ponawia wielkrotną prośbę swoją, do wszystkich godnych w Koronie, i W. X. Litt: oraz zakordonowanych kraiów szlacheckich Obywateli, ażeby herby i genealogie swych domów, podług dokumentów autentycznych, pod adresem *Autora Heraldyki* nieodwłocznie przesyłać *franco*

przez pocztę raczyli. Albowiem oświadcza się, tym publicznym zgłoszeniem się, iż nikt onegoż potym obwiniać nie może, gdy przez niewiadomość która familia i dom szlachetny opuszczony w tymże dziele zostanie. Tenże donosi o wyśściu w następującym miesiącu niezawodnie drugiej książki Heraldyki, po której wydrukowaniu, z przyczyny wielkiego kosztu, na druk i sztychowanie herbów, dla później prenumerujących, podwyższona będzie dukatem prenumerata, na całe dzieło w 4. tomach a 12. częściach składające się to jest po czerw: zł: 5. teraz zaś jeszcze po czerw: zł: 4. przyjmowana będzie. Toż po wyśściu drugiego tomu czerw: zł: 6. po wyśściu trzeciego czerw: zł: 7. po wyśściu czwartego ostatniego w trzech częściach czerw: złotych ośm później prenumerujący opłacać będą. *Mieysca Prenumeraty:* w Warszawie u samego Autora, i u JP. Netto księgarza na przeciwko Zamku. W Grodnie u W. J. Xiędza Jurewicza Kan: Inflan: Rektora szkół Wydziałowych, oraz w Klasztorze XX. Dominikanów Grodzieńskich. W Wlnie w drukarni Akademii Wileńskiej. W Krakowie u JP. Maja księgarza. W Lublinie u JPani Galle. W Winnicy u W. Kotowicza Miecznika Bełzkiego Administratora poczt Ukrainskich. W Węgrowie u W. J. Xiędza Białobrzezkiego Prefekta szkół tumteyszych podwydziałowych: We Lwowie u JP. Pfaffa księgarza. W Dubnie na kontraktach u samego Autora tamże na ten czas znaydującego się. Jeżeli żądania będą Obywateli ażeby do więcey mieysc zbliżyć prenumeratę, gdy pożytko do tegoż dzieła liczne przychylenie się, chętnie to uskuteczni.

Z Rałomia dnia 3. Listop: Zszedł z tego świata dnia 31. Paźdz: r. b. JP. Jozef Karczewski niegdys Ssta Liwski, w wieku 81. życia swego z żalem familii liczney, przyjaciół, znaiomych i podlaanych. Obywatel ten nieokryty Orderami i tytułami (o które nie starał się, owszem za ofiarowane dziękował) nie może przecież nie być policzonym w liczbie Obywateli zaśluzonych swojej Oyczyźnie. Pie wszą młodość przepędził na Dworze drugiego i trzeciego Augusta. Został potym Starostą *Lieskim*. Oddawał zawsze bez stronną sprawiedliwość współobywatelom. Był 11. razy Posłem. Nakoniec w roku 1769. w czasie Konfady *Barskiej* zostawszy Marszałkiem Ziemi *Lieskiej* w tym nieszczęśliwym Rzpłtey czasie za granicą z azardem utraty majątku przeby-

wać musiał, nadwerzęwszy znacznie własny majątek. Za powrotem do kraju oddał się spokoyności i życiu z familią i sąsiadami, od których był szanowanym i kochanym. Z wielkim poglądał żalem przy schyłku życia na los Ojczyzny. Umarł w do-
brach swoich *Ciepielowie* w Powiecie Radomskim. Zdawna przygotowany do śmierci, po Chrzeciańsku życie zakończył.

A M E R Y K A.

Z *Jamayki* dnia 6. Wrześ: Dnia 13. Sierpnia o godz: 11. po południu i tu, i po całej wyspie mocne było trzęsienie ziemi, ale przecie bez wielkiej szkody. — Kapery tego portu wiele Francuzkich okrętów chwytają. — Francuzcy niewolnicy w wielkiej tu są biedzie, chociaż się znaczne summy na nich zbierają. Głoszą, że tu prawie tyle jest Francuzów, ile Anglików. — Wielkie wojsko w kilku dniach popłynęło stąd do *St Domingo*, gdzie się ma z Hiszpanami złączyć dla uszkromienia Mulatów i Negrów. — Statki armatne przeznaczone dla *Dunkierki*, posłane są z *Douvre* do *Nieupor*.

A N G L I A.

Z Londynu d. 1. Listop. Dwór nasz przedsięwziął kompletować każdy Regiment Infanteryi 1000. ludzi. Przyczynia po jednym Oberstleutenance, Maiorze i 400. giemeynów. Ponieważ w terażniejszy stan wojennym mamy 78- Regimentów, przydatek więc ten wyniesie 31,200. ludzi, prócz 14,000. werbowanych, teraz do kompanii osobnych. W *Desal* 18. okrętów dla przewiezienia 7,000. wojska pod komendą *Sir Charles Grey* wzięły z sobą *Lootsy* i pięć fregat pod konwoj dla najszybszego płynienia do *Ostendy*. Plan rozstawienia lądowego wojska w *Bryghton* na zimowe leże, wzdłuż brzegów, znowu zmieniony dla upadłej boiaźni wylądowania francuzów. Wice Rey terażniejszy *Irlandyi*, Graf *Westmoreland*, iak sądzą, przed otwarciem Parlamentu Ir-

landzkiego *Statthalterstwo* mu złożyć. — Wielka flota pod Admiralem *Howe* pokazała się pod *Plymouth*, i znowu się do *Torbay* wróciła.

B E L G I U M.

Od *Granic Niderlandzkich* d. 27. *Paździer*: Z *Baway* poimanego Emisaryusza Francuzkiego, któren ma być członkiem Konwencyi, gdy tu przybył w chęci konferencyi z Xciem *Cobourgiem*, zaprowadzono do *Bruxelli*. Znaleziono przy nim 2. pistolety i puginą.

N I E M C Y.

Z *Frankfurtu* d. 5. *Listopada*. W *Norymberdze* była Rada względem marszu. Ponieważ Cesarzka armia do *Niderlandu* pomaszeruje. W *Strazburgu* wypuszczono z aresztu na wolność Daniela *Stamm* Adiutanta *Custina*.

Z *Wiednia* dnia 30. *Paźdz*: Według nadeślaney listy znajduje się wojska Cesarzkiego przeciw Francuzom 260,000. w polu, rachując z korpusem posiłkowym we *Włoszech*. W Państwach Cesarzskich ma jeszcze stać wojska 40,000. do których nierachując się nadgraniczne regimenta w *Węgrzech* i *Ziemi Siedmiogrodzkiej*.

S Z W E C Y A.

Z *Sztokholmu* dnia 29. *Paźdz*: W mieście *Upsalu* powstały niektóre rozruchy. Kanclerz sprawiedliwości pojechał tam, i ucichło wszystko. — W *Norköping* Aptekarz imieniem *Nyström* osobiwście czynił experimenta na ugaszenie pożaru. W oczach mnogiego ludu, zapalił drewniany dom napelniony materją łatwo chwytającą ogień. Z wiatrem pod ów czas tęgim szerzył się nie mały pożar. *Nyström* wlał preperowaną od siebie małym kosztem wodę na ów ogień, a w 11. minutach ugał zupełnie. Toż dokazał na 18. beczkach smoły, które podobnież oblane we 2ch minutach zgasły.

W Ł O C H Y.

Z *Verony* d. 26. *Paźdz*: Ponieważ Rzpłta *Genueńska* oświadczyła się już przeciw Francuzom, za-

tym we Włoszech żadnego nie mają wolnego portu, tylko Maltę, ale i ta wkrótce im zamknięta będzie, gdy hołdujący Królowi Neapolitańskiemu W. Mistrz Kawalerów do zprzymierzonych przyłączyć się oświadczył Mocarstw.

Z Neapolu dnia 18. Paźdz.: Szukają tu po Bankarach summ Francuzkich u nich będących, a z wypędzeniem i areztowaniem Francuzów po naszych miastach na podziw się śpieszą.

Z Liworno dnia 22. Paźdz.: W Tripolis zaszła zupełna rewolucya. Stary Bey przyciśniony, umknął z garstką swoich adherentów. Syn jego mocą i tyranią opanował rządy. Konsulowie Cudzoziemscy szukają przez podarunki u nowego Beia, aby zachowany był pokoy z ich Dworami. Oczekują tu do Liworno Hrabi Prowancyi, mającego płynąć do Toulonu, dla obwołania się tam Regentem.

Drukuje się *Mów seymowych część druga*. Kosztuje na prenumeratę razem z pierwszą częścią Złt: 9. Na sztuki każdy puł arkuszek po srebrnym groszu.

Wyszedł z druku teyże agiey części dalszy numer, który w ciągu poprzednich iest 53. Zawiera *Mowy* *JP.P.* 1mo Kulwieca *Ofszmiańskiego*. 2do Zdanie *JP.* *Platera* *Podkanclerz*: *Litt: 3.* 29. *Lipca* 3tio *Choynowskiego* *Wizkiego* 3. 30. *Lipca*, 4to *Krasnodębskiego* *Liwskiego* *Postów* 3. 29. *Lipca* *miane*. Dostać ich można w *Kantorze Korrespondenta*.

D O N I E S I E N I A

Na mocy rezolucyi sądu Woytowski'ego Ławniczego Podzameckiego Lubelskiego, obwieszcza się wszyscy wierzyciele do majątku Starozakonnego Jek. Ab amowicza kupca Lubel: iskiekolwiek pretensye i długi mający, którzy acz po nastąpieney na nich już w tymże sądzie konwikcyi, i deklarowaney przeciwko nim kontumacyi, wszelako jeszcze raz edyktałnie przypoczywają się, iżby na dzień 14. Mca Grudnia, na termin kondescensyi w Lublinie, celem likwidacyi ichże długów z dokumentami przed tymże sądem stawili się, uwiadomić, iż iesli niestawią się, tedy upadek w ich pretensyach deklarowany zostanie.

Pałac z officyną w tyle Dominikanów Obserwantów na Krakowskim Przedmieściu pod Nrem 2768. JW Dłukiego Podkomorzego Lubelskiego zwany, na kilka apartamentów podzielony, z meblami, stajniami, wozowniami, kuchniami do każdego apartamentu osobno będącemi, i ogrodem spacerowym za mierną cenę na tygodnie, miesiące, lub rocznie każdego czasu iest do najęcia.